

Tweedaagse 21 en 22 november 2019

Opzet, invulling en doelen

Datum

Donderdag 21 november en vrijdag 22 november 2019

Locatie

Landgoed ISVW Leusden

Opzet voor twee dagdelen

21 november van 14.00 – 19.00 uur, gevolgd door diner

22 november van 09.00 – 12.30 uur, afgesloten met uitlooplunch

Doelen algemeen

1. Kennis delen en ontwikkelen
2. Verstevigen netwerk LOBO
3. Vanuit resultaten Tweedaagse positie / standpunten LOBO formuleren en publiceren

Vooraf

Het rapport 'Ruim baan voor leraren' heeft veel losgemaakt. Je zou kunnen zeggen dat het rapport een verdere uitwerking en doordienking is van wat in het rapport 'Leraar zijn' (2013) aan de orde werd gesteld: de leraar is essentieel voor de kwaliteit van het onderwijs. Er moet aandacht zijn voor de 'binnenkant van het beroep': de houding en het dagelijks handelen van individuele leraren in hun dagelijkse praktijk. De Onderwijsraad kwam tot vier overwegingen:

- Weten waar je voor staat en daarover in dialoog blijven met de ander
- Ingewikkelde praktijkvragen vragen om eigen, wijze keuzes
- Leraren met een missie benutten en creëren professionele ruimte
- Kritisch-onderzoeken leraren blijven zich ontwikkelen.

Biesta (2015) gaat in zijn artikel '*How does a competent teacher become a good teacher?*' verder in op deze en andere overwegingen. Hij pleit voor '*the ability to bring judgement to the task of teaching*' en voor een '*virtue-based, rather than a competence-based or evidence-based conception*'. We moeten, aldus Biesta, werk maken van '*educational virtuosity*' om zo tot '*educationally wise teachers*' te komen.

Het rapport 'Ruim baan voor leraren' was net uit, toen we ons tijdens de LOBO tweedaagse van november 2018 bogen over mogelijke scenario's voor het opleiden van leraren in de toekomst. We hebben de draad van de scenario's verder uitgewerkt tijdens een thematische LOBO-bijeenkomst in maart 2019.

We kwamen tot twee beelden

Beeld A

Brede pedagogische didactische basis gekoppeld aan opbouw leeftijdsspecialisatie en vakinhoudelijke specialisatie. Aan de basis gekoppeld expertises (leeftijd en vakinhoud).

Beeld B

Drie componenten in een brede lerarenopleiding: generiek, context en (vak)inhoud. De opleiding leidt tot een bachelor of education (generiek) met gecertificeerde specialisaties. Door extra certificaten te halen wordt bevoegdheid verbreed of verdiept (bevoegdheid in principe voor PO, MBO en VO).

We spraken af enkele zaken verder uit te werken

- Doordenken insteek Teacher College Windesheim
- Leeftijd fases verbreden: 2-8, 9 -14
- Uitwerken van wat tot de professionele ('ambachtelijke') pedagogisch – didactische basis behoort
- (Opleidings-) Stelselafwegingen (waar kan één en ander gaan knellen, wat lijkt een goede weg)

Op basis van 'Doelen algemeen' en het vooraf komen we tot de specifieke doelen voor de tweedaagse.

Doelen specifiek

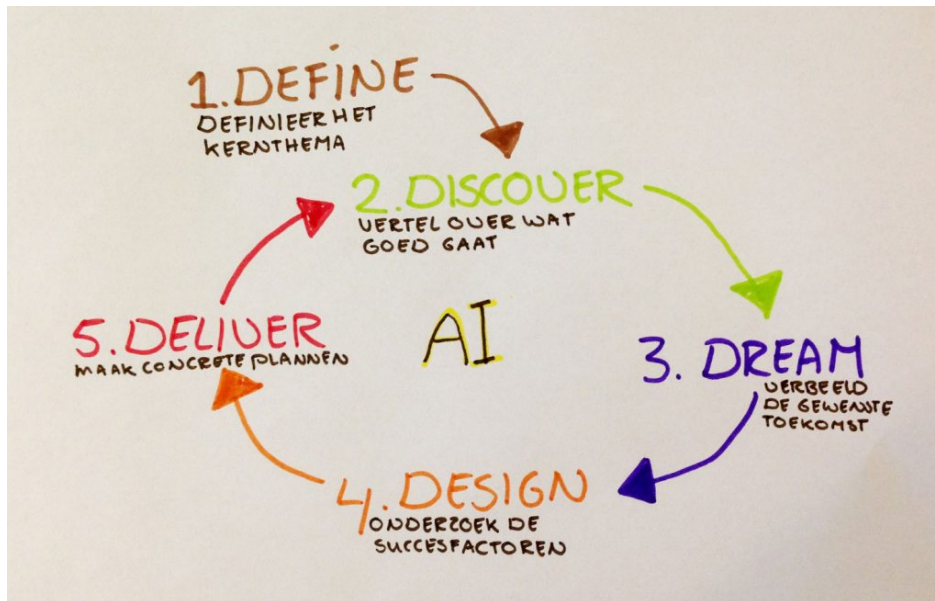
1. Doordenken en uitwerken van generieke (pedagogisch-didactische) basis.
2. Doordenken en uitwerken van de bij de (nieuwe) inhoud passende vorm tegen de achtergrond van verschuivingen, kantelingen in het stelsel van lerarenopleidingen (en gekoppelde bevoegdheden).

Uitwerking dag één

Doordenken en uitwerken generieke basis

We openen met een bijdrage van Wouter Pols. Hij zal, uitgaande van de rapporten van de Onderwijsraad (*Leraar zijn* en *Ruim baan voor leraren*) en het werk van Biesta (onder andere geciteerde artikel) een schets geven van dat wat volgens hem tot de professie van de leraar zou moeten behoren. We gaan met hem in dialoog.

Na de dialoog gaan we (in de clusters?) aan de slag met het doordenken en uitwerken van de generiek basis. We doen dat aan de hand van enkele stappen uit de methode van *Appreciative Inquiry*.

What is the Appreciative Inquiry Process?

Annis Hammond, S. (1998). The thin book of appreciative inquiry. 2nd ed. Thin Book Publishing Company: Bend, OR.

We proberen AI uit te werken tot en met fase Dream (of Design). We pitchten onze dromen aan het einde van de dag. Roel Meijvis is gevraagd de dag met een column af te sluiten (als een soort reflectie op de pitches / dromen).

Uitwerking dag twee

De passende omgeving/ vorm bij de gedroomde of ontworpen inhouden

Werken met een generieke brede pedagogische/didactische basis met daaraan gekoppeld specialisaties en verdiepingen en contexten vraagt om een doordienking van de vormen van opleiden. Nu leiden we in afgezonderde trajecten op: pabo, tweedegraads, eerstegraads/ master hbo, universitaire opleidingen, unipa's, educatieve minoren en wat al niet. In de beleidswereld van VH en VSNU is men al richting 'regionale lerarenacademies' aan het denken. Dit op basis van het rapport van de Onderwijsraad 'Doorgesloten differentiatie in het onderwijs' en het advies van de AWTI 'Het stelsel op scherp gezet'. Het lijkt er daarbij op dat de vorm aan de inhoud voorafgaat en dat daarbij vanuit institutionele belangen gedacht en gereageerd wordt.

Wij bewandelen in dit dagdeel de omgekeerde route, door ons vanuit de gedroomde inhouden de vraag te stellen welke vormen en contexten het best zouden zijn voor deze inhouden. We dromen en ontwerpen opnieuw, via de methode van AI.

We beraden ons daarbij ook op:

- Structuur → Werken in netwerk en of institutionele verbindingen
- Structuur → Onderscheiden hbo en wo? (wat en hoe?; binariteit?)
- Vorm → Routes, stapelingen, modularisering of niet

We werken in willekeurig samengestelde groepen en we pitchten onze dromen en designs en bespreken met elkaar wat dat voor het huidige stelsel zou kunnen of moeten betekenen.

We besluiten de tweedaagse met het bespreken van gewenste en noodzakelijke vervolgstappen; onder andere het formuleren van LOBO-standpunten en het publiceren van die standpunten.

Bronnen en verwijzing naar relevante artikelen

Biesta, G.J.J. (2015). How does a competent teacher become a good teacher? On judgement, wisdom and virtuosity in teaching and teacher education. In: R. Heilbronn & L. Foreman-Peck (Eds), Philosophical perspectives on the future of teacher education (pp.3-22). Oxford: Wiley Blackwell.

Zie bijlage

Leraar zijn – rapport van de Onderwijsraad 2013

<https://www.paboweb.nl/posts/2327>

Ruim baan voor leraren – rapport van de Onderwijsraad 2018

<https://www.paboweb.nl/posts/1761>

Doorgesloten differentiatie in het onderwijsstelsel – rapport van de Onderwijsraad 2019

<https://www.paboweb.nl/posts/1950>

Het stelsel op scherp gezet - Advies van de AWTI juni 2019

<https://www.paboweb.nl/posts/2328>

VH Strategische agenda voor het educatieve domein (conceptversie; vastgesteld door AV in oktober 2019)

NB: nog in afwachting van vormgeving en formele presentatie.

Zie bijlage

Position Paper VSNU / VH (vastgesteld)

Zie bijlage

Wat willen we onze kinderen leren?

<https://www.paboweb.nl/posts/2061>

Mijn meester - aanbevolen artikel NIVOZ

Zie bijlage

Leermeester, weblog van Barbara de Kort

https://www.paboweb.nl/themas/33#section_705